

GAZETA TRANSILVANIEI

Apare în fiecare zi de lucru.

Abonamentul: pentru Austro-Ungaria pe an 24 cor., pe 1/2 an 12 cor., pe 1/4 an 6 cor. Pentru România şi străinătate pe an 40 franci, pe 1/2 an 20 franci, pe 1/4 an 10 franci.

REDACTIA,
TIPOGRAFIA ŞI ADMINISTRAȚIA:
BRAŞOV, PIAȚA MARE Nr. 30.
Telefon: Nr. 226.

Pentru Braşov cu dusul acasă pe an 24 coroane. Fără dus acasă pe an 20 coroane, pe 1/2 an 10 coroane, pe 1/4 an 5 coroane. Un număr 10 bani. Inserate: un şir mic 20 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarif şi învoială. — Reclame pe pagina a 3-a un şir 20 bani.

Două fenomene.

II.

Am arătat eri, că tinerimea maghiară universitară se va cobori în popor şi îl va lumina asupra situaţiei politice actuale. Cercul de idei şi de lucrare, în care se învârt aceşti tineri — ca şi matorii politici unguri — este strimţ şi îngust, ei vor face propagandă de politică militantă în favoarea partidelor opoziţionale. De aceea am zis eri, că nu ne impoartă mult rezultatul, dar am remarcat *por-nirea* tinerimii, care în orice caz poartă timbrul democratismului şi înseamnă un pas hotărât de apropiere între clasa cultă şi elementele ţărăneşti.

Aceasta apropiere trebuie să o cultivăm şi noi tot mai mult şi în acest punct rolul principal îl revine tinerimii noastre. Şi sub tinerime înţelegem tinerii cu cultură superioară, eşiţi din licee şi înscrişi la studii înalte la universităţi, academii, facultăţi teologice etc. cum şi elevii dela preparandii, cari se pregătesc pentru cariera învăţătorească. Şi mai înţelegem sub tinerime şi pe acei bărbaţi tineri, cari au intrat deja în praxa vieţii, ca advocaţi, preoţi, învăţători etc. cari vin mai des în contact cu poporul dela sate, petrec chiar în mijlocul lui, îi cunosc păsurile şi ideile şi astfel mai uşor pot să răspândească cunoştinţe folositoare în masele dornice de lumină.

Aceasta tinerime trebuie să facă apostolatul greu, dar frumos al deşteptării poporului. Această tinerime trebuie să aducă jertfe, să dea pept cu toate greutăţile, ce-i vor sta în cale, ca să poată arăta rezultate favorabile pe terenul naţional-cultural.

Şi să luăm aminte, că e timpul suprem. Deşteptarea, educarea şi îndreptarea pe căile drepte şi bune a poporului dela sate, nu se mai poate amâna.

Credem, că despre aceasta e

convins fiecare inteligent român, care să interesează cât de puţin de mersul treburilor noastre publice.

Intrebarea principală însă este: Cum şi în ce chip să se facă aceasta propagandă, ca ea să aibă rezultate favorabile pe întreaga linie?

Răspunsul nu poate fi, decât că propaganda trebuie să se facă după un nou plan bine chibzuit, uniform, şi cu tărie şi energie neistovită, ani de-a rândul. Cu un cuvânt ne trebuie şi aici un fel de organizaţie.

În privinţa rolului şi acţiunii tinerimii s'a discutat şi s'a scris mai mult, dar ispravă până acum s'a făcut puţină. Cel puţin nu sistematică, ci mai mult incidentală. Dar aceasta, deşi e de considerat, nu ne poate satisface. Trebuie să ne adăncim mai mult în meritul chestiunii, să o generalizăm.

Între articolii, ce s'au scris în aceasta chestiune, remarcăm articolul publicat zilele trecute în „Gazeta“, cu titlul „Răspuns la o scrisoare“, de Dr. V. Moldovan.

Dânsul crede, că tinerimea să facă propagandă mai mult culturală şi să se abţină dela politica militantă, ceea ce este destul de corect. Dar cu toate acestea credem, că acest cerc ar trebui ocazional lărgit şi pe terenul politic intru atâta, intru cât ţăranul nostru să cunoască situaţia actuală politică, partidele din ţară, între cari partidul naţional român, scopul nostru, inclinaţiile democratice etc. Toate acestea se pot preda poporului, fără ca cineva să poată zice, că prin ele să face agitaţie politică.

În cât pentru punerea la cale a acestei propagande, d-nul Dr. Moldovan a de părere, ca aceasta să o facă tinerii ei de sine, din îndemnul propriu, de la individ la individ. Tinerii să se înţeleagă între ei, şi fiecare unde ajunge în vacanţe, să şi facă datoriţa de răspânditor al luminii. D-nul Dr. Moldovan o exprimă aceasta în chipul următor:

— În viaţa mea — zicea dânsul — am gustat şi am văzut tot ce este îngăduit omului să guste şi să vadă. Ceva însă în toată viaţa mea n'am văzut, pe Dumnezeu. Vreau să-l văd!

Şi dădu poruncă mare boierilor, sfetnicilor şi preoţilor săi:

— Dacă nu-mi veţi arăta pe Dumnezeu, o să vă pun pe toţi la închisoare şi am să vă pedepsesc straşnic!

Şi le dădu un soroc de trei zile.

În curtea împărătească se stinse veselia. Curtenii umblau de ici-colo cu capetele plecate aşteptându-şi groaznicul sfârşit.

În ziua sorocului hotărât, toţi boierii, sfetnicii şi preoţii fură chemaţi înaintea împăratului. Şi boierii, sfetnicii şi preoţii păstrau tăcere adâncă, iar împăratul tocmai se pregătea să rostescă osânda înfricoşătoare. În clipa aceasta însă un copil de păstor păşi în faţa împăratului şi-i zise:

— Dă-mi voie, Măria Ta, să-ţi împinesc eu dorinţa!

— Bine — răspuse împăratul. Dar bagă de seamă, că ţi-e capul în joc....

Şi copilul de păstor luă de mână pe împărat şi-l duse într-o piaţă şi-l arătă soarele strălucitor şi-i grăi:

— Priveşte în sus!

Împăratul vru să ridice capul ca

«Fiecare ţinăr, dacă vrea să fie folositor neamului, poate aduna în Dumineci şi serbători cât mai mulţi ţărani în jurul său, fie în şcoală, fie sub un arbore umbros, fie în şura părinţilor şi să le dea o lectură bine aleasă şi respectat predată».

Aceasta ar fi totul, adecă lăsat fiecare ţinăr la îndemnul propriu să-şi facă datoriţa. Noi nu aflăm suficient numai atâta din două motive. Întâiu că între tinerimea noastră — ca şi la alte popoare — sunt un număr însemnat de aceia, cari sau din comoditate sau din alte motive, nici nu se gândesc la o acţiune mai superioară, mai nobilă, cum este răspândirea cunoştinţelor folositoare în masele poporului. Şi al doilea motiv, că tinerii ar fi prea izolaţi şi fără orientare suficientă în ce direcţie să lucreze pentru popor, ca să aibă rezultate multumitoare.

Aceste s-ar delătura prin o organizaţie oarecare, prin o legătură mai strinsă între toţi tinerii şi fruntaşii noştri. Cei comozi sau nepăsători ar fi împintenaţi la lucru şi cu toţii ar fi orientaţi asupra muncii intelectuale, ce au să presteze.

Dar să nu fim rău înţeleşi. Noi nu contempilăm în aceasta chestiune o organizaţie greoaie, cu prezenţi, comitete, secretari, apeluri şi comisii etc., ci o organizaţie, cum am zice, *expeditivă*, care fără multe formalităţi să sprijinească şi să susţină aceasta pornire, dând indemnuri şi puncte de orientare.

În privinţa aceasta vedem, că şi organizaţia studenţilor maghiari tinde a înfiinţa şi susţine o legătură mai intensă între centru şi tinerii răzlaţiţi la ţară.

În mişcarea tinerimii, ce am remarcat-o, vedem, că „Comitetul studentesc regnicolar“ solicită pe toţi ascultătorii şcoalelor superioare să-şi comunice la comitetul executiv adresele, unde stau peste vară, adresele colegilor şi comu-

nele şi cercurile sau insoşirile, în sinul cărora pot desvolta acţiune.

Iată, de o asemenea organizaţie analogă avem şi noi lipsă. Cei chemaţi, în locul prim comitetul naţional şi cluburile comitatense, să ia lucrul în mână şi să sistematizeze acţiunea tinerimii, căci una este sigur: Cât timp nu se va organiza aceasta mişcare, nu vom avea rezultate multumitoare. Lucrarea laudabilă, ce o fac aici-colea unii tineri zeloşi, se pierde, ca picuri de apă în valurile mării.

— sm. —

Episcopia gr. cat. maghiară — fapt împlinit? „Budapesti Hirlap“ primeşte din Roma ştirea, că bula papală privitoare la înfiinţarea episcopiei gr. cat. maghiare este terminată şi că publicarea ei precum şi înfiinţarea noii episcopii este numai o chestie de administraţie.

Nu ştim din ce sursă şi-a luat amintitul ziar ştirea, avem însă motive să ne temem, că de fapt intrigile şi intervenţiile guvernului ungar au putut să stoarcă Vaticanului această concesie făcută şovinismului maghiar nesăţios. Rămâne să aşteptăm în linişte apariţia bulei papale, ca apoi să tragem consecinţele din această pălmuire şi încălcare mişlească a drepturilor şi tradiţiilor bisericeşti noastre gr. cat. române.

În adunarea comitatului Târnavămică, ţinută zilele trecute, membrii români au dat o nouă dovadă de conştiinţă şi demnitate naţională. Fiind pusă la ordinea zilei propunerea, de-a se vota încredere guvernului şi de-al felicita pe Tisza, s'au ridicat membrii români Simion Căluşiu şi Dr. R. Boila în cuvinte energice au redus la adevarată ei valoare propunerea de încredere şi felicitare.

Sub impresiunea acestor vorbiri mulţi s'au ruşinat să voteze propunerea oficială şi au părăsit sala şedinţei.

Drumul eroilor.

E-un drum superb ce duce către soare, Eroilor li-e scris pe el să piară. E-un drum superb ce duce către soare, Dar nu e pentru suflete de clar!

E drumul celor tari, ce au pe lume O aspră şi divină datorie... Sub steagul ei pornesc războiul mare Să schimbe a lumii slabă temelie.

Dar cad mereu, căci lupta cere jertfe, Cad azi, cad mâni, e tot mai mic şireagul... În drumul de triumf i-ajunge Moartea Şi fulgerat din mâni le cade steagul!

Vieaţi tu! nu-i drumul meu acesta, În van el azi tot sufletul mi-l cere... Când mă vrăjeşte flamura victorii M-atrage 'n tină setea de cădere!..

A. Cotruş.

Dumnezeu.

— După Tolstoi. —

Intr'o ţară îndepărtată, trăia odată un împărat, care cu cât îmbătrânea cu atât simţea mai mare mâhnire în suflet.

să arunce o privire spre soare, dar razele orbitoare li pricinuiră durere în ochi şi-i siliră să plece capul şi să închidă ochii.

— Ce-ţi trăzneşte prin minte, băete — zise dânsul către păstor — nu cumva vrei să orbesc?

Şi atunci copilul de păstor zise:

— Vezi, stăpâne? Şi soarele e numai o mică rază a mării lui Dumnezeu, un colţisor nelumecat al împărăţiei lui Dumnezeu. Cum ceri tu atunci să vezi pe însuş Dumnezeu cu ochii tăi slăbiţi şi înlăcrimaţi? Caută deci de-a vedea pe Dumnezeu cu ochii sufletului tău!...

Aceasta plăcu împăratului, care grăi astfel către copilul de păstor:

— Văd că ai o minte luminată şi un suflet înălţat. Mai răspunde deci la următoarea întrebare: «Ce a fost înainte de a fi Dumnezeu?»

Făstorul stătu pe gânduri o clipă apoi vorbi:

— Stăpâne, nu te supăra, dar te rog să numeri...

Împăratul începu să numere:

— Una, două, trei...

— Nu, nu, — îl întreruse păstorul — nu numeri bine. Începe înainte de unu.

— Cum asta? Nu ştii că înainte de unu nu este nimic?

Arta poporului.

Vopsirea trupului, tatuarea, simbolurile şi podobeale de pe trup, herve, unelle şi arme.

Iată după Wilhelm Wundt explicaţia ştiinţifică a rostului şi a istoriei cusăturilor întrebuiţate pe II, tote, bundite*).

Mai întâi împodobirea s-a făcut chiar pe trup sub formă de vopsire simplă sau cu figuri şi prin tatuaj, adică desemnuri prin scripelare sau înţepare pe piele.

Wundt arată, că sălbatecii şi chiar barbarii de astăzi se vopsesc cu alb şi cu roş pe obraz şi pe trup. Întrebuiţază şi negrul, chiar când culoarea pielii le este de această culoare. Unii întrebuiţază şi galbenul.

Când pleacă în război sau la zile de sărbătoare se vopsesc mai tare şi mai cu îngrijire. Amestecul şi împes-triţătura de culoare le place foarte mult.

Nu joacă rol numai plăcerea, estetica, dar şi motive sociale precum şi religioase.

* Völker psychologie. III B. Die Kunst. II. Ed. Leipzig, 1908, pag. 126.

— Înţeleaptă vorbă ai rostit, stăpâne; nici înaintea lui Dumnezeu n'a fost nimic.

Aceasta plăcu şi mai mult împăratului, care grăi iar către păstor:

— Am să-ţi fac un dar împărătesc dacă o să-mi mai răspunzi la o întrebare: «Ce face Dumnezeu?»

Iar păstorul răspunde:

— Bine, o să răspund şi la întrebarea aceasta, dar împlineşte-mi întâi o rugăciune. Schimbă cu mine hainele tale.

Şi împăratul îşi scoase hainele împărăteşti şi le dădu păstorului, iar el însuşi se îmbrăcă cu hainele păstorului. Şi păstorul se urcă pe tron, luă sceptrul în mână şi, arătând spre împăratul îmbrăcat ca păstor, care stătea la picioarele tronului, glăsuî astfel:

— Iată ce face Dumnezeu: pe unii îi ridică pe tron, iar pe alţii îi goneşte de pe tron...

Şi se îmbrăcă iarăşi cu hainele lui de păstor.

Împăratul rămase multă vreme pe gânduri, apoi zise, înşeninat:

— Da, acuma văd pe Dumnezeu!

(«Flacăra»).

I. Rebreanu.

Camera lui Tisza își continuă neconturbată activitatea între cordoanele militare. În ședința de ieri, după ce deputaților opoziționali li s-a oprit din nou intrarea în sala de ședințe, s-a luat la cunoștință dimisiunea membrilor opoziției din comisiunile parlamentare și s-a stabilit programul de muncă al ședințelor viitoare. În comisiunile parlamentare s-au primit toate proiectele prezentate de guvern și se crede, că până Miercuri ele vor fi votate și de camera. Va urma apoi ajurnarea camerei până la toamnă.

Prim-ministrul Lukács a fost primit ieri de Maj. Sa în audiență, care a durat o oră întreagă. Lukács a informat pe Monarh despre toate amănuntele situației politice interne, prezentându-i totodată și programul activității viitoare parlamentare. După audiența Lukács a făcut o vizită ministrului de externe Berchtold. Seara s-a reluat la Budapesta.

Comunicatele semi-oficiale spun, că Maj. Sa a primit în mod deosebit de grațios raportul lui Lukács.

În parlamentul Austriei continuă dezbaterile reformelor militare. Aproape toate partidele au făcut declarații, că votează proiectele. Numai socializii vorbesc contra, dar nu fac obstrucție. Deputatul socialist Bechlye a spus între altele, că proiectele militare au fost votate în Ungaria în mod criminal și că votarea reformelor în Austria înseamnă o trădare săvârșită contra poporului.

Cu toate acestea se crede, că săptămâna viitoare vor fi votate proiectele și de parlamentul austriac.

Țările sudslave — teritoriul autonom. În comisiunea austriacă pentru afacerile bosniace dep. Kybar a propus, ca toate țările sudslave să fie concentrate într-un teritoriu administrativ autonom, iar după transformarea monarhiei pe baze federaliste să se creeze un parlament central, care să tranșeze afacerile comune ale provinciilor autonome ale monarhiei.

Semnele timpului!

Greva de muncitori agricoli. Din Oradea-mare se anunță, că între feodalii din Bihor a produs o panică faptul, că muncitorii agricoli nu voiesc să facă cu ei învoielile agricole pentru lucrările seceriiului iminent. Mulți din muncitori au plecat pe Alföld să se angajeze acolo la muncă. Proprietarii să tem, că la seceriiul vor fi tulburări mai cu seamă în cercul Cefa, apoi pe la Ugra și Geszt. Din cauza aceasta primpretorele din Cefa a cerut de la ministrul de interne sporierea gendarmeriei. Ministrul a luat măsuri și acum se concentrează multă gendarmerie pe la domenii. — Țara salvatorului patriei Tisza.

Externe. Vorbind de posibilitatea unei apropieri româno-bulgare, ziarul »Devnik« scrie următoarele: După rezultatele obținute pe domeniul economic între Bulgaria și Sârbia, o apropiere româno-bulgară pe terenul mutualității comerciale și a unei uniuni vamale este mai mult, decât de dorit. Extensiunea reciprocă a legăturilor economice dintre cele două țări va fi o consecință naturală a legăturilor lor cordiale și strânsă din trecut. Deși România se cam nelorode în Bulgaria, cele două țări au interese comune în Macedonia și n-ar trebui, ca România să repete greșala fatală a regelui Milan din 1885, care a declarat războiul Bulgariei spre a împiedeca unirea cu Rumeia orientală. Chiar ipoteza unei extenziuni posibile a Bulgariei în Macedonia nu poate păgubi (?) România, ci din potrivă aceasta ar fi un nou element de ordine, armonie și prosperitate în Balcani. Toate aprehensiunile Românilor sunt deci departe de a fi întemeiate. Așteptăm deci, ca să ne întindă o mână leală în vederea unui acord amical.

Din Peking vine știrea, că brigada mixtă s-a răzvrătit alaltăieri la Mukden. S-au tras focuri toată noaptea. Mai multe bănci și magazine de bijuterii au fost prădate, incendiate. Sute de case au fost distruse. Vieța și proprietatea străinilor au fost însă respectate scrupulos. Femei și copii s-au refugiat la consulatul englez. A doua zi tulburările au încetat, dar magazinele sunt închise. Puternice garde chineze au fost postate la porțile orașului.

Ziarul bulgăresc »Rece« este informat, că Marile Puteri au comunicat guvernului bulgar, cum că pagubele cauzate din închiderea Dardanelor trebuie să le plătească Italia, iar nu Turcia. În scopul acesta, zice »Rece«, s-au făcut chiar și intervențiuni pe lângă guvernul italian, de către Puteri, și Italia a răspuns, că va plăti totul după războiu, dar nu se va lăsa de acțiunea navală întreprinsă în Marea Egee până ce nu va ocupa întregul Arhipelag și până ce nu va sili pe Turci să plătească Italiei tot ce a păgubit de pe urma războiului. Bulgaria va înainta chiar o notă guvernului italian cu privire la chestiunea despăgubirilor.

În urma luptelor esasperate ce se dau în America în jurul alegerii președintelui Statelor Unite între Taft și Roosevelt, este foarte probabil, ca congresul să abandoneze pe acești candidați și să se decidă pentru un al treilea candidat. Se vorbește mult de guvernorul Hadley.

Turneul artistic.

D-șoarele A. de Barbu—M. Cocorescu, d-nii St. Mărcuș—I. Crișianu.

Programul din luna Iulie:

Nr 1. a) I. Cl. Iuga: »Tu te duci bade sărace...« (doină). b) Tib. Brediceanu: »Mândro de dragostea noastră« (doină)

(D-l Ștefan Mărcuș.)

Nr. 2. a) I. Cl. Iuga: »Duce-maș cu luna în nor (doină). b) Tib. Brediceanu: »Arde-mi-teai codru des« (doină).

(D-l Ionel Crișianu.)

Nr. 3. a) G. Dima: »Somnoroase pasărele«. b) G. Dima: »Curcile«. c) G. Meyerbeer: Aria lui Urban din opera »Ugenoții«.

(D-șoara Aurora de Barbu).

Nr. 4. G. Verdi: Duett din opera »Don Carlos«.

(D-nii St. Mărcuș—I. Crișianu)

Nr. 5. a) I. Scarlatescu: »Glas de clopote«. b) G. Dima: »Cercul meu«. c) R. Wagner: »Romanța lui Wolfram din opera »Tannhäuser«.

(D-l Ionel Crișianu.)

Nr. 6. a) Felix Mendelssohn—Bartholdy: »Un vis de noapte de vară«, (Sommernachtstraum). b) M. Cocorescu: »Rhapsodie românească«.

(Solo de pian: D-șoara Mădeleine Cocorescu.)

Nr. 7. a) I. Scarlatescu: »Spune-mi codrule vecine«. b) G. Dima: »Sequidila«. c) R. Leoncavallo: Aria lui Canio din opera »Bajazzo«.

(D-l Ștefan Mărcuș.)

Nr. 8. a) G. Donizetti: Adio..... duett.

(D-șoara A. de Barbu—D-l I. Crișianu.)

b) G. Verdi: Terzett din opera »Il Trovatore«.

(D-șoara A. de Barbu—D-nii St. Mărcuș—I. Crișianu.)

S-au precizat până acuma următoarele centre, urde se vor da concerte:

- 1 Iulie n. Oradea mare.
- 2 Iulie n. Arad.
- 4 Iulie n. Alba-Iulia.
- 7 Iulie n. Brad.
- 9 Iulie n. Abrud.
- 12 Iulie n. Lăpușul unguresc.
- 14 Iulie n. Bistrița.

Invitare de abonament.

Cu 1-a Iulie 1912 se deschide un nou abonament la

„Gazeta Transilvaniei“ pe cvarțial și jumătate de an,

la care invităm pe toți amicii și prietenii ziarului nostru. Îi rugăm pe toți a se îngrijii de trimiterea la timp a prețului de abonament, ca să nu fim siliți a sista trimiterea ziarului.

Pe credit »Gazeta Transilvaniei« nu se dă la nime.

Deși »Gazeta« și-a mărit formatul și a introdus îmbunătățiri, împreunate cu mari spese,

Prețul abonamentului

a rămas același, ca până acum, anume:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24 coroane, pe șase luni 12 coroane, pe trei luni 6 coroane, pe o lună 2 coroane.

Pentru România și străinătate: Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 franci, pe trei luni 10 franci, pe o lună fr. 3.50.

ADMINISTRAȚIA.

ȘTIRI.

— 9 Iunie 1912.

Presa franceză despre țesăturile românești. Zilele trecute — după cum am amintit într-un număr precedent — s-a organizat la »Galerie royale« din Paris, o expoziție de artă românească cu lucrările societății »Munca« din București. Cu acest prilej atât publicul parizian cât și presa franceză au fost unanim în a recunoaște superioritatea și frumusețea țesăturilor, broderiilor și coloritului lucrărilor noastre naționale. Iată, cum se pronunță un ziar francez, vorbind despre această expoziție:

»Arta populară română reprezentată prin toate formele, în toate aspectele ei, este un spectacol absolut unic și educativ. Admirând producția săteanului român rânâit surprins de arta atât de pură în decorația țesăturilor, în execuția dantelelor, în coloritul broderiilor. Toate aceste producții executate fără altă inspirație decât acele ale tradiției naționale surprind în gradul cel mai înalt imaginația oamenilor obișnuși cu magia liniilor, cu strălucirea decorurilor. Fără a se depărta de o banalitate prea strânsă, sunt în aceste broderii românești niște armonii de culori în aur, portocaliu sau gri, care sunt pure lucrări de cercetători ai coloritului«.

Reducerea porto-ului postal la ziare.

Din Budapesta se anunță, că guvernul are de gând să prezente camerei anul viitor un proiect de lege, prin care se reduce porto-ul postal pentru ziare cu un filer de exemplar. Această reducere ar însemna cu deosebire pentru ziarele cu tiraj mare o însemnată reducere a cheltuielilor. Ni teamă însă, că avem de a face cu o manevră Tisza-Lucacisistă de-a câștiga pe editorii de ziare pe partea lor.

Victimele potopului din Bănat. Duminecă au fost găsite pe malurile in-sulei Timișului, situată din jos de fabrica de cărămidă a firmei Muschong, cadavrele a doi copii bulgari inecați cu ocaziunea potopului dela Rusali; cele două cadavre au fost înmormântate în cimitirul rom. cat. din Lugoj.

Despre distrugerea prin incendiu a vaporului ungar »Erzsébet Királyneé«, mai primim următoarele amănunte: Vaporul, care s-a iscat în momentul sosirii vaporului la punctul Rasova, a cuprins deodată toate cabinele de cl. I și II. Pe bord se aflau, pe lângă personalul vaporului, vre-o 80 pasageri. Mulți dintre pasageri, când s-au văzut amenințați de flăcări, au sărit în Dunăre, unde și-au găsit moartea o parte dintre ei. Salvate au putut fi vre-o 57 persoane, între cari se află numeroși răniți, restul pasagerilor a dispărut. La primele cercetări făcute de autorități s-au descoperit cadavrele carbonizate al directorului fabricii din Azuga, Dum. Dumitrescu, al șefului de ocol din Ostrov și al unui chelner. Valorile ce se aflau pe bordul vasului nu s-au putut salva. Între cei salvați se află și căpitanul vaporului, care e grav rănit. Se crede, că focul a luat naștere dela bucatăria vasului, dar din declarațiile făcute autorităților de către personalul vasului, rezultă că în momentul izbucnirii incendiului, în bucatărie nu se găsea nimeni, și că focurile erau stinse.

Misiunea austriacă la Sinaia. Cetim în »Minerva«: Astăzi Sâmbătă sosește

la Sinaia generalul comandant al corpului de armată austro-ungar din Sibiu, pentru a transmite M. S. Regelui, salutările împăratului Franz Josef al Austriei. Legăturile de strânsă amicitie ce domnesc între cele două curți, se manifestă în fie care an, cu ocaziunea instalării M. Sale Regelui la reședința Sa de vară, prin asemenea misiuni. Generalul comandant al corpului de armată austro-ungar, va veni cu o suită compusă din un general de brigadă, doi coloneli și aghiotanții d-lor. În vederea acestei vizite, A. S. R. Principele Ferdinand va pleca astăzi seară la Sinaia. Misiunea va fi reținută la dejun, la castel, iar seara se va reîntoarce în Ungaria cu același tren special cu care va sosi. M. S. Regele, anul acesta a scutit pe M. S. Regina, care se află la Constanța, de a veni la Sinaia pentru a fi de față la recepția ce se va face misiunii.

Știri din România. D-na Brăneanu-Achaume, care a introdus în România primul și unicul teatru în liber, a angajat pentru noul sezon pe cei mai buni artiști. Teatrul antic al naturii va da la Sinaia, în Iulie, opere interpretate de d-nii: I. Petrescu, Tony Bulandra, Manolescu, Bulfinski și de d-nele Lucia Sturdza, Demetriad și Filotti.

În Câmpulung s'a ținut sub președinția d-lui prof. de univ. S. Mehedinti congresul profesorilor de geografie, în care s'a dezbătut materialul geografic de propus în școlile secundare și alte chestiuni, cari aparțin învățământului geografic.

O catastrofă de tren a avut loc alaltăieri în apropierea stațiunii Gschwitz din Germania. Un tren de persoane care pornise din această stațiune spre Lipsca s'a ciocnit cu atâta putere de un tren de marfă, ce venia dinspre Borna, în cât locomotiva dimpreună cu mai multe vagoane a le personalului au fost distruse. De sub vagoanele sfărâmate au fost scoase 5 cadavre. O mulțime de persoane au suferit răni mai grave sau mai ușoare. Toate victimele fac parte din clasele de jos, căci toate vagoanele distruse cu ocaziunea catastrofei sunt de clasa IV. Printre cei morți se află și mecanicul trenului. Catastrofa se atribuie faptului că mecanicul nu observase semnalul de oprire.

Un medic militar speculant. Din Seghedin se anunță: Contra medicului militar Dr. Tamko Károly din Szabakca se făcuse încă acum patru ani denunțul, că ar fi eliberat de miliție — sub diferite pretexte de boală — pe mai mulți tineri sârbi. Adevărindu-se această acuză, medicul care dispune de o considerabilă avere, și-a cerut pensionarea cu gând, că astfel va scăpa de pedeapsă. Nu i-a reușit însă planul, căci tribunalul militar l-a osândit pe medicul Tamko, care în decursul investigației simulă că-i nebuln, la pierderea rangului și a dreptului de pensie și la patru luni închisoare.

Mulțămă publică! Rugăm pe toți. P. T. doamne și domni din Năsăud și Rebrîșoara, cari din incidentul morții scumpei și neuitatei noastre fiice: Aurelia (Marinca) Mihalca elevă de cursul al II-lea la preparandia din Oradea-mare, au binevoit a ne împărtăși prețioasele lor condolențe, apoi pe colegile dela preparandia din Oradea-mare și toți cari au trimis cununi de flori pe sicriu, precum și pe toți aceia, cari în persoană au ostenit a lua parte

Colorile slujesc la deosebirea claselor sociale, arată rangul înșilor. Vrăjitorul și șeful sunt cei mai cu îngrijire vopsiți.

De alt-fel, mai târziu, când au început oamenii a purta vestminte, colorile bătătoare la ochi le-au întrebuninat în deosebi regele și cei de sus, cum și preoții. Așa este și astăzi. Armata și femeile au apoi privilegiul de-a purta tot felul de culori, pe cari bărbații din clasele de sus le-au părăsit.

Tatuarea se face ori prin înțepături cu acul, ori prin tăieturi. Ranele rămăduindu-se lasă urme de culoare deschisă, de pildă albe la negri. În aceste rane, bagă adesea culori, cari ridică și mai mult puterea de impresie a figurilor.

Desemnurile sunt unele, cari slujesc a pune mai în vază trăsăturile feței, exagerându-le, iar altele sunt simbolice.

Din aceste din urmă fac parte figurile de animale. În tatuare găsim și desemnuri curate și primitiv geometrice, luate de pe împletiturile de nelușe și cari mai târziu au trecut și la țesături.

Multe figuri simbolice se prefac în ornamente. Așa chipul Soarelui se prefac în spirale. Și acea tatuare, care exagerază trăsăturile feței, spre a înspăimânta pe dușmani, degenerază cu timpul în podoabe. Tot așa se întâmplă cu podoabele de pe arme, unelte, etc., cari dela început, în mare parte, sunt tot simboluri religioase.

Tatuarea este deci mijloc de apărare și podoabă, apărare nu împotriva frigului sau Soarelui, ci în a demonilor și a vrăjilor dușmănești. Oamenii primitivi au multe mijloace de apărare de acest fel: amulete sau talismane, tot de acest fel sunt și figurile simbolice ale fătorei. Aceste mijloace de apărare — și de atac nu le putem despărți de credința în vrăji, cum nu putem despărți armele și pavezele de războiu.

Omul primitiv duce luptă nelentruptă cu vrăjile, căci el vede lucrarea acestor în boale, în moarte și în toate nenorocirile ce i-se întâmplă. Această luptă li robește mintea tot așa de mult, cât lupta cu vrăjmașii din triburile vecine.

Vopsirea și desemnurile de pe trup sunt amulele și talismane.

Prin semnele, cari li exagerază trăsăturile și le dau mutră mai înspăimântătoare, oamenii primitivi înspăimântă pe dușmani. Prin desemnurile simbolice își asigură ocrotirea duhurilor și tot odată le întrebunțează spre a face rău dușmanilor. Au deci arme ofensive și defensive.

Numai, cu timpul și treptat, se uită sau se întunecă rostul adevărat al vopsirii și tatuării, căpătând tot mai mult rostul de podoabe.

Podoabele hainelor au în totul același rost ca și zugrăvirea sau desemnele întrebunțate în tatuare. Deosebirea este, că în loc de a sta pe piele, stau pe pânza sau pielea, care slujește ca vestmânt.

Pânza sau stofta se poate împodobii și prin felul felurii al împletitului sau țesăturii, întrebunțând fire de felurite culori și desemnuri inutile de pe împletituri, cari sunt mai vechi decât țesăturile.

Pe haine găsim desemnate capete

floroase de Gorgoane sau Meduse, chipuri schimonosite, cari privesc cu ochii floroși.

Se știe credința în puterea vrăjitoare a ochilor. De aceea vedem chipuri cu ochi sau numai ochi încrunțați, în număr foarte mare. Wundt dă că-mașa vrăjitorului Piellor roșii Șilcat, pe care vedem o mulțime de capete, dar ochii izolați, în număr foarte mare!

Iată, deci că ochiul, care se află și pe ille noastre, are rostul de a apăra de deochiu, cum și la nevoie, deochia pe dușmani.

Acest vestmânt, zice Wundt, de pe care privesc atâția ochi este nu numai pavăză în potriva deochiului, dar și armă de atac.

Chiar asupra noastră, cari nu avem credințele superstițioase ale oamenilor primitivi, această ha'nă, face întâipărire puternică, ne dă fiori. În tocmă același li au și celelalte figuri de pe vestminte, arme, etc.: șerpi, șopârle, păsări, soarele, luna, stelele, cari întâinim la tatuare și pe vestminte, pe covoare.

Când omul primitiv își împodobește trupul, hainele, armele, locuința, cu simbolurile flintelor demonice, își pune în slujă aceste duhuri. Acest rost este cel mai vechiu, cu mult mai din-nainte vreme de cât venise de-a împodobii. Neapărat vopsirea, figurile, sticlele, lucrău și estetic, de aceea, răpede, au început chiar și simbolurile a fi simțite și ca podoabă.

Cu vremea au și învins acest rol și chiar dela un timp s'au privit numai ca podoabe.

Tehnica țesăturii și cusăturilor a împins mereu la stilizarea și geometrizarea a figurilor primitive, până ce unorii le-a făcut necunoscute.

Întocmai așa schimbările suferite de sunete, din pricina fiziologice, au ușurat prefăcerea înțelesului cuvintelor. Studiul cusăturilor la țărani români, aduce dovezi îndestulătoare, spre a sprijini teoria la care Wundt și alții au ajuns pe baza materialului adunat la oamenii primitivi din zilele noastre.

M. NEUMANN

Fondat la 1845.

TAILLEUR.

Furnisorul curții imp. regale și cameriale.

Vestminte pentru domni, băieți și fete, gata și la comandă

BRĂȘOV.

actul înmormântării în Rebrisoara, omuna natală a defunctei, prin ce dănu-ne dovezi de sincera participare la înmormântarea noastră, au contribuit la alinarea marelui nostru dureri familiare — să binevoiască a primi pe această cale cele mai sincere și adânc simțite ale noastre mulțămite.

Născut, la 20 Iunie 1912. — G. Mihalca, inv. penz., cassar la fondurile școl. conf. gr. cat. din vicariatul Rodnei, și familia.

Știri mărunte. Din Strassburg se anunță, că în localitatea Gotweiler s-a prăbușit o parte a clădirii fabricii de manufactură Rogelott. Trei muncitori și-au aflat moartea în dărâmături, iar vre-o 10 au fost grav răniți.

— Din Paris se anunță: Un automobil, în care se aflau opt persoane, a intrat într-o prăvălie din strada Roquette. Automobilul a fost complet distrus. Toți pasagerii s'au ales cu leziuni. Doi dintrâșii au murit în drum spre spital.

Comanda corpului de armată ces. și reg. al 12-lea publică prin această concurs pentru ocuparea locurilor fundamentale ale fundațiilor militare pentru Transilvania. Încât privește documentele, ce sunt a se afla la cereri precum și alte informații necesare în această afacere, despre toate acestea se pot primi deslușiri în localul registraturii de lângă viceșpanul comitatului. Rugărilor sunt a se prezenta la oficiul viceșpanului comitatului Brașov până la 30 Septembrie 1912.

AVIZ. D-l Dr. Ioan Popoviciu ne anunță că și-a deschis cancelaria avocațială în Hunedoara (în casele D-nei văd.: Stoichița din Piața mare).

AVIZ. Cu 1 Septembrie a. c. află aplicare în cancelaria mea notarială din Șinca-nouă (u. p. Ujsinka) un practicanț de notar. — 1—5.

Din Brașov și Tara-Bârsei.

Examenul de maturitate dela gimnaziul nostru din Brașov s-a stârșit azi la amiază. — Rezultatul examenului s-a publicat azi după amiază la 3 oare. Il resumăm în cele următoare:

Au fost admiși la examenul oral 37 candidați. Dintre aceștia v'au dat examenul de maturitate cu nota foarte bine 8 inși și anume: Aurel Alexandrescu, Dumitru Birț, Andr. Crăciun, Pavel Grecu, George Maior, Nicol. Popoliță, Gh. M. Popovici și Adrian Suciu.

Cu nota **bine 9** candidați, și anume: Alexand. Drăgan, Nic. Gogonea, Dum. Memete, I. Moșoiu, Ar. Petruțiu, I. Picu-Băncilă, Bucur Vidrighin, Alexandru Predovici și Vict. Em. Sabo.

Au fost declarați **maturi (suficient)** 11 inși, și anume: Aur. Băciu, Ios. Cor. Buracu, Vas. E. Dobrotă, Gh. Frățilă, Aug. Ios. Lazar, Petru Mihașiu, Tr. Nicolin, Ioan E. Petcovici, I. Pintican, Laur. Popescu și Aurel Ștefan.

7 candidați au fost îndrumați la exam. de corigență din câte 1 obiect pe Sept. a. c., 1 candidat a fost respins pe 1 an, iar 1 respins definitiv.

Adunarea generală a desp. Brașov al Asociației va avea loc, precum am anunțat, mâine Duminică după amiază în comuna Ghimbav. Plecarea din Brașov cu tramvaiul la ora 12:54 m. p. m. iar reîntoarcerea din Ghimbav cu trenul dela 6:43 seara. Aflăm cu plăcere, că la această adunare vor participa în număr frumos și intelectuali brașoveni, cărora li se va face frumoasă primire. Membrii «Acordului» vor pleca la Ghimbav cu automobilele d-lui Petru A. Popovici. Acordul va executa în deosebit programul mai multe coruri.

La gimnaziul rom. cat. din Brașov au făcut esamenul de maturitate cu succes și următorii doi candidați români: Simion Baboș și Vasile Mircea.

Comandantul corpului XII de armată, generalul de infanterie a sosit din dim. în gara Brașovului, de unde a plecat cu mare suită la Sinaia. Cu trenul de seară se va reîntoarce la Brașov, unde va petrece ziua de mâine.

Festivalul Barit din Zărnești. Din Zărnești primim spre publicare următoarea mulțămite publică:

Despărțământul Zărnești al Asoc.

p. l. r. și c. p. r. a aranjat în ziua primă de Rosalii un festival pentru sărbătorirea centenarului nașterii marelui nostru bărbat național George Bariț. La acest festival au binevoit a-și da concursul d-nii: Nicolae Sperchez inv. dir. care a instruit și condus corul ocașional spre mulțămirea publicului asistent; Pompiliu Dan inv. dir. dizertațiunea sa »Bariț și comuna Zărnești« a oferit publicului date interesante și necunoscute despre înființarea și conducerea fabricii de hârtie prin însuși George Bariț și arătând totdeodată și rolul, ce l-a avut G. B. timp de 20 de ani în dezvoltarea economică și industrială a comunei Zărnești; Dr. Pompiliu Nistor în tema sa »Bariț și Asociațiunea« a arătat munca cea uriașă, ce a desvoltat-o Bariț în interesul Asociațiunii dela plămădirea ei și până la moartea dânsului; Dr. Eugen Sămpețeanu — un desinteresat sprijinitor al activității desp. nostru — a oferit publicului present momente plăcute prin declamările sale, predate cu multă măiestrie.

Tuturor acestor conlucrători precum și acelor, cari prin contribuțiile lor au ajutat la acoperirea speselor de aranjare, le aduc în numele comitatului mulțămite, rugându-i ca și pe viitor să sprijinească activitatea desinteresată a despărțământului nostru. De încheiere amintesc, că firma »Fabricile de hârtie Martin Copony« din Brașov proprietarul actual al fabricii de hârtie din Zărnești succesorul operei lui George Bariț, încă s-a aderat la festivalul aranjat și a contribuit cu suma de 100 cor. pentru ce și pe această cale i se aduce mulțămite.

Ioan Ionică ing. silv.
directorul desp. Zărnești.

Cinema-Venus. Cea mai modernă și elegantă instalație de cinematograf. Sala e splendid luminată, aerizată și înzestrată cu tot mobilierul nou și modern. Un pianist renumit și cunosător în arta muzicală cinematografică distrage publicul.

Programul reprezentațiunii din zilele de 23, 24 și 25 Iunie n. este următorul:

- 1) Cascadele din Spania. Vedere după natură.
 - 2) Datoria este mai mare decât amarul. Dramă senzatională de sezon cu subiect modern.
 - 3) Unchiul Kise din Hadesdorf, humor.
 - 4) Viteazul irlandez, mare dramă de sezon în 2 acte.
 - 5) Automobilul misterios, humor.
- Reprezentările sunt succesive în fiecare zi dela ora 5 după amiază până la 11 oare noaptea; între fiecare reprezentare 1/4 de ceas pauză. Dacă o persoană vine după ce o reprezentare s'a început, este în drept să asiste la reprezentare până la tabloul deja văzut. Aceasta e încă una din marile înlesniri, pe care direcția cinematograficului o face publicului, care va putea veni la orice oră va dori.

Direcțiunea »Cinema-Venus« rectifică apelul publicat în numărul de ieri în folosul Orfelinatului, fetelor sărace intr'acolo, că biletele pentru reprezentările de Luni seara se află de vânzare numai la librăria A. Mureșianu nu și seara la cassă.

De încheiere direcțiunea roagă pe onorat public român din Brașov și jur a lua parte la reprezentațiile date zilnic, cari oferă tuturor o distracție plăcută, interesantă și instructivă.

În Elit-Priestograf Europa se va reprezenta Luni și Marți următorul program: Ispita, dramă (1200 m.) — Păcatele părinților dramă (600 m.) — Căpitanul ajuns în năcaz (450 m.) — Pe Zigotto nu-l poți înșela. Ziar cinematografic Gommond. —

La cafeneaua Transilvania concerteză seară de seară tariful lui Rusu. Aviz publicului amator de muzică frumoasă românească.

Muzică la promenadă. Muzica orașului va cânta Luni la orele 5 1/2, la promenada de jos.

Litere, arte și științe.

Canalul Panama.

Se știe, că un consorțiu american a cumpărat dela o societate franceză, concesiuinea țerei istmului Panama pentru a face un canal, care să lege cele două oceane: Atlanticul cu Pacificul.

Săparea acestui canal este una din cele mai mari lucrări din vremea de față.

Țărea istmului se va face pe o lățime de 81 de km. Canalul va pleca din golful Colon și se va isprăvi în golful Panama din oceanul Pacific.

Va trebui săpat pe o lungime de 65 km. un șanț lat în unele locuri de 160 m. și în altele de 90 m. și adânc de 12.20.

Pământul, care va fi scos se ridică la câteva sute de milioane de metri cubi.

După socotelile inginerilor însărcinați cu executarea acestei uriașe lucrări va trebui să se scoată 150 de milioane de metri cubi de pământ din acest șanț.

Cantitatea aceasta de pământ ar fi fost cu mult mai mare dacă s'ar fi făcut un canal direct și nu cu ecluze.

Americanii văzând greutatea de a tăia muntele Culebra pe o depărtare de 13 kilom., au hotărât să facă un canal cu ecluze.

Cum se face un canal cu ecluze?

Întâi cum: În mijlocul canalului la locul numit Gatun, se va forma un mare lac, care va fi la o înălțime de 27 metri față de gurile canalului.

Dela acest lac se vor coborî cătră cele două oceane trei trepte spre Apus și trei spre Răsărit.

Dar întrebarea, care se pune aici este cum va urca un vapor aceste scări?

Întâi cum: Un vapor, care vine din Oceanul Atlantic intră în canal pe la portul Colon și după ce va străbate mai mulți kilometri, o poartă uriașă se va închide în urma lui.

Atunci, prin niște conducte anume așezate, o mare câțime de apă va umple locul astfel închis, nivelul apei se va ridica până când va ajunge la nivelul apei, care formează scara dintâiu, acesta fiind menținut și el, adevăc nivelul, de-o poartă închisă.

Când acest nivel va fi în amândouă părțile canalului, poarta primei scări se va deschide și vaporul va trece. În chipul următor treapta întâi a fost urcată.

În urmă-i poarta se închide din nou, nivelul apei e urcat în același chip până la a doua treaptă și așa până când ajunge la lacul Gatun.

Lacul acesta a fost făcut prin închiderea unei văi a râului Chagres.

Zăgăzur, care închide valea spre a strânge apele râului e o lucrare uriașă.

Are o înălțime de 38 de metri, o grosime la temelie de 800 m., și o lungime de 2 kilometri și jumătate.

Cu toate aceste dimensiuni, se zice că nu va putea încăpea apele lacului, care are o suprafață de 50.000 de hectare.

Aceasta din pricina râului Chagres, care în unii ani aduce, din pricina ploilor, mari cantități de apă, putând astfel umple lacul peste marginile prevăzute.

Din lac vaporul se va scoborâ spre oceanul Pacific cu ajutorul acelorși porți, numite, cu întreg mecanismul lor, ecluze.

Pentru săparea canalului și construirea zăgăzului de la Gatun, lucrează 30.000 de lucrători sub conducerea unui personal tehnic de 8700 de inși.

Cea mai mare parte a lucrărilor se face cu mașini anume create. Forța brațelor omenești, pe lângă acestea, nu înseamnă nimic.

Lucrările sunt înlesnite de o cale ferată în lungime de 320 km.

În ce chip se lucrează? În șanțul săpat în muntele Culebra, găsim adunate, puse la lucru, aparatele cele mai felurite și mai uriașe; neînumărate cazmale automate, sape cu vapori trimit pământul scos, prin drumuri de fier, acolo unde se simte nevoe.

Aceste căi ferate sunt mutate cu ajutorul puternicilor macarale electrice la dreapta sau la stânga după nevoe. Fcarte rar sapă oamenii înșiși.

După cum vedem, din aceste amănunte, totul e uriaș în această lucrare uriașă, care va înlesni mersul vaporelor într'un chip uimitor.

Costul acestor lucrări va fi de 2 miliarde de lei. Canalul Suez a costat 700 de milioane.

Țărea acestui canal va înlesni calea corăbiilor pe mare, care mai înaintie vreme trebuiau să facă ocolul Americii ca să se ducă în Oceanul Pacific.

Prin săparea canalului nu va mai fi nevoe de a se înconjura America și a trece prin capul Horn unde sunt furtuni și violente.

Trebuia căutat un drum mai scurt. Și el a fost găsit. Acest drum este fășia de pământ, care leagă America de Nord cu cea de sud și care în unele locuri nu are mai multe de 80 km. lățime.

Prospect.

Internatul cel nou din Brașov pentru elevii școalelor românești (gimnaziu, reale, comerciale) din Brașov se deschide în 1 Septembrie v. a. c.

Clădirea e impozantă, aproape de școală și are:

- a) sale spațioase și luminoase de dormit (cu paturi de fier, cu somieră și saltea).
 - b) sale luminoase de studiu, cu mobilier nou.
 - c) sale separate de mâncare (sofragerii).
 - d) coridoare spațioase, închise, luminoase.
 - e) conduct de apă (din izvoare de munte).
 - f) local propriu de baie cu dușuri.
 - g) încălzire centrală (calorifer).
 - h) infirmerie (spital) în grădină.
 - i) grădină mare cu pomi.
 - l) cât mai curând: lumină electrică.
- Elevii internatului vor primi:
- a) hrană bună, variată și igienică.
 - b) sprijin la prepararea lecțiilor.
 - c) baie.
 - d) tratament medical.
 - e) supraveghere, lăsându-li-se însă peste zi libertatea convenită.

Internatul e proprietatea școalelor și bucătăria se va conduce în regie proprie.

Taxa de 1 elev e 700 cor. pe an și se plătește în 4 rate anticipative, eventual și lunar.

Condițiunile de primire. Cererea de primire se va da până în 15 Iulie v. și va fi însoțită de următoarele acte:

- 1. ultimul testimoniu școlar
- 2. act de naștere
- 3. act de revaccinare (numai pt. elevii claselor I—IV. gimn. și reale)
- 4. atestat medical, că elevul e sănătos
- 5. declarațiune legală, că părinții se supun normelor cuprinse în regulamentul internatului și admit în caz de proces competența judecătoreii din Brașov.

Fiecare elev va aduce cu sine: 6 cămăși de zi 4 cămăși de noapte, pantaloni de baie, 6 ismene 12 batiste 12 părechi de ciorapi 6 ștergare 3 cearceafuri de pat 1 plapomă cu nasturi 3 cearceafuri de plapomă cu găuri pentru nasturi 1 pernă de cap 3 fețe de pernă perle de cap, de dinți, de haine, peptene des și rar, săpun. 2 părechi de ghețe 4 servetele de masă, chipiul și uniforma obligată la școalele noastre din Brașov.

Toate aceste lucruri trebuie consemnate într'un inventar scris în 2 exemplare.

Părinții vor însemna cu arnicu roșu rufe și hainele, cosând pe ele numărul, ce se va da din internat deodată cu răspunsul de primire. Rufe defectuoase (sdrențuite) nu se primesc.

Pentru asigurarea locului în internat se cere plățirea momentană a taxei pe una sau mai multe luni. Orice epistole precum și banii se vor trimite la adresa: Ioan Petrovici, profesor la gimnaziul gr. or. român din Brassó (Brașov), care va da toate informațiunile și deslușirile necesare.

Ca să nu fie nimenea expus de a fi refuzat în timpul ultim, e bine ca cererea de primire, sau cel puțin de prenotare, să se trimită cât mai curând!

Brașov, datul stampilei postale.
Direcțiunea internatului
(Str. Prundului — Porond u. Nr. 39.)

FELURIMI.

Căini poliștiți în România. În curând poliția din București va avea și căini poliștiți. D. Dr. N. Minovici a și ales pe viitorii poliștiți în patru labe sacrificându-și o oră sau două pe fiecare zi spre a dresa animalele astfel ca ele să devină utile Siguranței. Reușita va fi deplină din partea d-lui Dr. Minovici. Animalele dovedesc că sunt apte spre a îndeplini slujba, la care vor fi chemate și exercițiile, pe cari le fac în fiecare dimineață în curtea dela Băneasa au și început să uimească pe cei cari asistă la ele.

Un cufăr furat de un individ din locuința d-lui Dr. Minovici este lăsat într'un colț al grădinei și acoperit cu iarbă. Hoțul se ascunde în podul frumoasei vile. Păgubașul observând furtul dă alarmă. Căinii poliștiți, la auzul semnalului ies din cuscile lor, găsesc geamantanul, îl miroase de jur împrejur apoi se uită fix în ochii păgubașului, care de data aceasta este și dresor și care le spune:

— Unde-l bețel? repede!

Căinii după ce mai miroase odată cufărul pornesc în toate părțile și caută.

Ajungând în pod, unde se află ascunșătoarea hoțului, căinii îi miroasă hainele acestuia și îi sar de gât apucându-l de guler. Dacă hoțul vrea să fugă căinele se luptă cu el și latră până vine dresorul.

Cu aceste experiențe au început căinii să devie poliștiți și, în liniște, d. Dr. N. Minovici continuă cu dresarea lor. Se speră că, la toamnă, după ce vor da un examen în fața poliștiților, căinii aceștia vor face parte din serviciul activ al poliției Capitalei.

ULTIME ȘTIRI.

Vienna, 22 Iunie. Ziarul »N. W. Tagblatt« se ocupă în un prim articol cu situația din Ungaria. M. Sa — se zice în articol — urește obstrucția și aprobă ori ce măsură contra ei. Legile militare va fi sancționate în 29 Iunie. În 28 Iunie camera va fi prorogată prin un autograf regal și va fi convocată în sesiune numai în Octombrie. Nici atunci obstrucția nu vor putea împedeca desbaterile și guvernul va prezenta și camera va desbata proiectul dreptului electoral, pe care guvernul îl va pregăti la iarnă.

Vienna 22. Iunie. Impăratul a primit ieri pe președintele clubului polonez, dr. Leo, în audiență privată și și-a exprimat față de dânsul regretul că în urma incidentelor neplăcute, cari nu au fost intenționate de nici o parte, a fost primejdie de a se turbura tradiționalele legături amicale ale clubului polonez cu guvernul, relațiunile la cari suveranul ține mult. Impăratul a declarat că, conform intențiunilor sale, s'a observat principiul de a se da o soluțiune *cestiunilor naționale și politice din Galitia*; acordul dintre polonezi și ruteni va fi observat în mod riguros și în viitor.

Impăratul a relevat cu călduroasă recunoștință sentimentul dinastic și atitudinea patriotică ce clubul polonez a manifestat în totdeauna și a concediat pe d-rul Leo în modul cel mai grațios. Clubul polonez a luat la cunoștință rapoartele făcute de președintele Leo și de ministrul Dlugosz despre audiențele lor la împărat, cu o adâncă mulțumire și a constatat, că pricinile cari au influențat schimbarea pozițiunii sale politice față de guvern nu erau înștixă.

Budapesta, 22 Iunie. În mai multe părți ale țării a bătut piatra pustiind ținuturi întinse. În comunele Gioroc, Paulis, Miniș și Șiria piatra a nimicit vile iar apa a inundat casele oamenilor. Circulația este întreruptă.

Galați, 22 Iunie. Victimele dezastrului vaporului »Erzsebet Királyné« în număr de aproape 50 sunt încă necunoscute. Numele lor se va putea afla deabia după pescuirea și identificarea cadavrelor. Cea mai mare parte dintre cei salvați se află goi și poliția adună vestminte pentru ei. Aproape întreg bagajul pasagerilor s-a nimicit.

Proprietar: *Branice & Comp.*
Redactor responsabil: *Ioan Brotea.*

Heinric Lang
Atelier fotografic artistic
BRAȘOV,
Strada Porții 52
Telefon 443.
Specialist în fotografii de copii la minut. Fotografii în grupe pentru societăți, școli . . . și familii. . . .
Tablouri și albume.
178, 23—40.

Grünwald Albert Fabrică de mobile
BRAȘOV, Strada Porții 33.
Asortiment enorm de mobile de prânzător, dormitor, salon și odăi de domni. Comande după desin. Prețuri eftine. Serviciu punctual.
(25-7)

N. I. FOLYOVITS SUCC.
Holtrich-Ujhelyi,
BRAȘOV, Târgu grâului Nr. 4.

Mare asortiment in stofe moderne pentru dame și bărbați:
— Stofe de haine și Albituri. —

Trusouri complete.
Serviciu prompt! Prețuri ieftine!

Pentru sezonul de primăvară și vară 1912.
In atenția On. public cumpărător.

Am onoarea a aduce la cunoștință, că din cauza renouării Magazinului meu, primesc comande pentru haine bărbătești din depositul meu de stofe englezești lucrate după cel mai modern fason, cu prețuri foarte ieftine. Poftiți a folosi această ocazie căci prețurile ieftine durează numai timp scurt.

Serviciu punctual

Rugăm se fiu onorat cu comande câte de mult semnez
cu stimă

Kosa Albert

Magazin de haine Brașov Str. Mihail Weis Nr. 6.

Primul atelier de pantofărie;

Nicolae Balea
Brașov (Brassó), Strada Prundului Nr. 3

— (Peste drum de gimnaziul român) —

Efectuează tot felul de încălțăminte, prompt și solid.

Primul atelier de pantofărie.

Prăvălie nouă de mobile de fier.

Am onoarea a aduce on. publicului din Brașov și jur. că în str. Furculiței de jus am deschis o prăvălie de mobile de fier, care le vând cu prețuri de fabrică.

Asortiment mare în coșuri de călătorie și în mobile impletite pentru grădină.

Rog prin prezență a cerceta prăvălia mea.

Cu toată stima:

BAJOR LAJOS.

Persoanele care se bucură de credit, li se fac condiții de plată favorabilă.

Concurs.

Pentru ocuparea unui post de funcționar cu drept de pensiu la agentura generală a băncii de asigurare „Transilvania“ în Cluj.

Dela petentisă recere să fi absolvat o școală comercială și vor fi preferiți aceia, cari au aplicare și pentru a faceri, esterne de organizare, acuisare etc.

Emolumentele să vor stabili prin invoială reciprocă

Cererile instruate cu actele necesare sunt a să înainta numitei Agenturi Generale până în 15 Iuliu n. a. c.

Cluj în 20 Iunie 1912

AGENTURA GENERALĂ

a băncii gen. de asigurare mutuală

„TRANSILVANIA“

a. e. g. l.

Ad Nr. 20/1912

Publicațiune

Biserica Sf. Neculae din Brassó (Brașov)-Schei, dă în arândă un teritoriu de fânate și pășune în estenziune de 268 jugăre din Poiana Brașovului, pe cale de licitație publică verbală (să admit și oferte închise), care să va ținea Lunii în 18 Iunie vechi (1 Iulie nou) 1912 la 10 oare a. m. în sala de ședințe a Comitetului parohial dela Biserica Sf. Neculae din Brassó (Brașov)-Schei. Condițiunile să pot ceta la Dl Epitrop-Econom Andrei Lupan sen., Cacova-de-sus Nr. 4 Comitetul parohial al bisericii române ort. res. dela St. Nicolae în Brassó (Brașov)

Dr. V. Saftu
prezident

I. Prișcu
secr. pa.

Vasi le Muscalu

primul atelier de curelar român

în Brașov, Strada nouă Nr. 18 (casele pr. prir). Am onoarea a recomanda On public din Brașov și jur Atelierul meu de curelărie, provăzută cu tot felul de hamuri de lux și pentru lucru, din piele de blanc, precum și tot felul de curele de incins, șerpăre, șele în diferite colori, artistic lucrate. Se primesc și reparaturi de tot felul, cure, geante de călătorie și pungi etc. etc. precum și plosci de Lemn îmbrăcate în curele frumoase, în mărimi și colori diferite.

La atelierul meu de pielărie din Brașov, comanda postale se efectuează grabnic și cu prețuri moderate.

Ocazie splendidă

de a cumpăra obiecte de aur și ceasornice.

Din cauza strămutării magazinului meu în Târgul grâului Nr. 9. vând toată maria cu preț foarte ieftin.

Cu stimă

H. Ostersetzer,

magazin de obiecte de aur și ceasornice. Brașov, Starda porții 16.

Avis. Din cauza sezonului înaintat se vinde, asortimentul bogat de pălării de

Dame, Fetițe și Băeți

cu preț foarte ieftin.

Iohanna Schmidt,

Salon de mode de Dame, Strada Prundului Nr. 9.

COVOARE LINOLEUM PERDELE

Pânzături, albituri de pat, se pot cumpăra cu prețul cel mai convenabil, în alegere mare, prețurile cele mai ieftine la

TELLMANN & SPEIL
Târgul Grâului Nr. 8.

Îngrijim și așezarea de Linoleum cu lucrători esperti. Lucrările de Linoleum în Hotel Coroana sunt executate de firma de sus.

Untul nostru pentru cieai Prima

se distinge:

prin Gustul escelent, căci noi pasterisăm smântâna;

prin puținul conținut de apă, căci noi spălăm bine untul.

prin Forma plăcută și pachetare cu atențiune, căci noi nu economisim hârtia de pergament pe costul curățeniei.

Cu toate acestea Untul pentru Cieai Prima al nostru este cel mai ieftin în târg.

Untul pentru cieai Prima al nostru se capătă în toata prăvăliile și la toți cari duc laptele nostru

Cereți espres productul nostru.

Insoțirea Lăptăriei.

Tot omul cum se cade

și poate procura **Haine și albituri**

cu înlesnire de a le plăti lunar sau la săptămână

dela cea mai veche și solidă firmă

RONAI HENRIK, Strada Mihail Weiss 22.

TELMANN BÉLA

salon de modă. Brașov, piața Francisc Iosif, Colțul dela Târgul cailor, deasupra mag. Scherg. etj I.

Confecționează cu lucrători de rangul prim din stofe moderne

haine bărbătești

Mantale engleze de dame și costume.

Comande din provincie se execută cu garanție, fără probă și defect.

NOU SUB STRAJ

Numeri câteva zile de
Expoziția nordică
O Balena

Lungă de 22 metri și 27 c. metri. Greutatea se calculează la 200 mii kg. vie.

Hienă de mare

lungime 5 metri 10 cm.

Câine de mare.

Crocodil de Nil.

JACK

uriazul pădurilor din Africa apuseană.

Înălțimea 2 metri 7 cm.

La fiecare jum. oră explicațiuni științifice.

Deschiderea dela 10 oare a. m. până la 10 oare seara.

Invităm pe Onor. public a vizita Expoziția nordică de Balene, fiind singura noutate zoologică.

Direcțiunea.

Odăi frumos mobilate se închiriază lunar, sau cu ziua cu preț ieftin în

Villa Kertsch.

Băile vindecătoare Előpatak

Cu apă care conține Radium, Acid carbonic, (Băi Nauheimer).

au efect deosebit contra boalelor de stomac, rinichi, ud, mitră, ficat, și spină, soldină, reumatism, constipație, precum și contra boalelor cari se desvoaltă din nervozitate. Cura cu renumita apă de beut Előpatak, urmată după ordinațiunea medicală, împreună cu băi reci și calde, masaj, gimnastică svedică, traiu dietetic dă rezultatul foarte favorabile.

Sezonul băilor dela 15 Maiu până la 15 Septembrie.

Stațiune de cale ferată Feldioara (Földvár) și Seps Szt-Görgy cu comunicație ieftină de trăsuri. Locuințe și întreținere ieftine și elegante. Pentru sezonul prim din 15 Maiu până în 15 Iunie și al doilea dela 20 August până în 15 Septembrie se plătește numai jumătate din taxa pentru cură și muzică. Locuința cu 50%, întreținere mult mai ieftină. Apa minerală Előpatak ocupă primul rang între apele minerale alcaline ce conține alcaloid de fier se folosește și ca doctorie de casă și e foarte plăcută amestecată cu vin sau ca beutură răcoritoare. În străinătate precum și în țară să consumă anual mai mult ca un milion de sticle. Locul de trimitere Előpatak și în cele mai multe orașe și case de comerț en gros.

La dorință se trimit și prospecte franco.

Direcțiunea.